

Előfizetési ár
MAGYAR DOHÁNYUJSÁG¹⁴-ra
 Egész évre . . . 6 frt.
 Fél évre . . . 3 frt.
 Megrendelés a kiadóhivataltól
 vagy utalvánnyal minden
 postahivataltól eszközölhető.
SZERKESZTŐSÉG:
 Budapest,
 VI., Podmaniczky-utca 1.

MAGYAR DOHÁNYUJSÁG.

Előfizetési ár
MAGYAR DOHÁNYUJSÁG¹⁴-ra
 Egész évre . . . 6 frt.
 Fél évre . . . 3 frt.
 Megrendelés a kiadóhivataltól
 vagy utalvánnyal minden
 postahivataltól eszközölhető.
KIADÓHIVATAL:
 Budapest, VI., Podmaniczky-utca 1. sz.

A dohánytermelést és dohánykereskedést felkaroló gazdasági szaklap

Megjelenik minden hó 1-én és 16-án.

Hirdetéseket felvevő a kiadóhivatal és az ország minden hirdetés-gyűjtő ügynöksége.

Felelős szerkesztő és lapurlajdonos:
DARÓCZI VILMOS.

Hirdetések Negyed oldal 10 frt; kisebb hirdetéseknek minden petit sor 4 kr.

TARTALOM: A melegágyak előkészítése. Daróczi Vilmostól. — Levél Ausztráliából. (Folytatás.) Lantay Ivántól. — A dohány az ezredéves kiállításán. Mutatványok Daróczi Vilmos jelentéséből. I. A fajtisza jó mag. — Az országos magyar gazdasági egyesület dohánytermelési bizottságának ülése. — A tevaszi szántás jelentősége. Daróczi Vilmostól — Dohánybevéltési eredmények. Egy régi előfizetőtől. — A párisi világiállítás. — Kérdések és feleletek. — Irodalom. — Vegyesek. — Szerkesztői üzenetek. — Hirdetések.

A melegágyak előkészítése.

Közeleg az idő, midőn a dohány ok-szerű termelésének alapkövét le kell tenni, ez pedig nem egyéb, mint a dohány melegágyak előkészítése.

A melegágy készítése eddigelé olyan minnennapi munka volt, amelyet a kertészek jól-rosszul, a maguk feje szerint csináltak, s csak néhány éve annak, hogy ezt az alapvető munkát gondosan figyelembe veszik; — ma már azonban a termelő is teljesen tisztában vannak azzal, hogy a dohánytermelésnek ez az első kiindulási pontja minő nagy jelentőség-gel bír.

De kell is, hogy a melegágy — a dohánytermelésnek ez az alfája — fölötté nagy gondtal és figyelemmel készüljön.

A melegágy készítésénél első sorban arra kell gondolni, hogy legalább a valószínűsége meg legyen annak téve, hogy a rovar elleni védekezés szempontjából valami cselekszünk. Ezt pedig úgy tehetjük meg, hogy ama helyeket, amelyeket a melegágy készítésére kiszemeltünk, a szó szoros értelmében tisztára kell garazsolni, lesepenni, úgy, hogy ott semmiféle rovar, vagy rovarpete ne maradjon. — s ezt jóval előtte a melegágy készítésének kell megcselekedni, — az így kitisztított helyet aztán — még mielőtt a melegágy készítéséhez fognánk — körül kell keríteni, hogy annak közelébe semmiféle gyommagvak, vagy rovarpeték ne hurczoltassanak. Azt a helyet, ahol az előző évben melegágyak voltak, lehetőleg kerülni kell, mert ezeknek buja kövér talaja, a legjobb tanyája a rovaroknak.

Mihelyt a föld fagyja megengedi, a

melegágy helyeit félméternyi mélységre ki kell ásni, hogy az esetleges csapadékok, eső és hólé — oda gyűljenek, amely nedvességre a palántaágyaknak igen nagy szüksége van.

Arra is figyelmet kell fordítani, hogy a félérett istállótrágya, amelyet a melegágyhoz alkalmazni szándékozunk, természetes tisztaságában maradjon, — mert sok példa van rá, hogy ahol trágya szűkében vannak, és mindenféle összekapartott gíz-gazt és rendetlenül kezelt trágyát alkalmaznak; olyan helyeken a palánta többnyire beteg, satnya, és különböző rovaroktól van megtámadva.

Jól esik tudnom, hogy a békés-csabai leendő dokánykísérleti telepen — miként Kállay Ödön igazgató urnak lapunk más helyén közölt becses leveléből kitűnik, mily alkos gondot fordítanak a melegágy készítésére, megtéve e részben mindenféle óvintézkedéseket, — s ámbár a melegágy farészeinek a rovarok ellen karbolineummal való bemázolására nézve hozzánk intézett kérdésére nem adhattunk kellő felvilágosítást, amennyiben ebbéli kísérletről eddig nem volt tudomásunk s úgy véltük, hogy ilyenre egyáltalán nincsen is szükség, de ha alkalmaztatik sem okozhat kárt: azoban a felmerült ellenkező véleményt sem vonom kétségbe, — egyébiránt ezt a kétséges dolgot csak is kísérlet által lehet eldönteni, amit az igazgató ur meg is fog tenni, ami igen helyes és kívánatos is, mert így aztán e részben is biztos tudomást fogunk nyerni.

Én azt hiszem, hogy a gondosan megtisztogatott, gyommagvak és rovarpetéktől ment tiszta hely, a rendszeren kezelt friss trágya, s a tiszta helyről származott hu-

Teljes tisztelettel felkérjük mindazokat, akik az előfizetést még eddig meg nem üjtötték, hogy az előfizetési összeget mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

Azt hisszük, hogy az a csekély adozat, melybe lapunk előfizetése kerül, bizonyára bőven megtérül azon szolgálatokban, a melyeket lapunk a termelőknek és a dohányügynöknek tesz, közhasznu működésével, — mi-ért is egész bizodalommal fordulunk lapunk tisztelt olvasó közönségéhez, hogy kegyeskedjenek lapunkat nemcsak saját részükről támogatni, hanem szomszédaik, ismerőseik, jóembereik körében is ajánlani, terjeszteni, hogy így még fokozottabb mérvben legyünk képesek a dohánytermelők érdekeit képviselni, és a dohányügynök javára lenni.

A szerkesztőség és kiadóhivatal.

Szőlőtrágya-kompozíciót és szőlők alá való mindennemű műtrágyákat

elismert kitűnő minőségben ajánl

a „**Hungaria**“ műtrágya, kénsav és vegy-
 ipar részvénytársaság

Budapest, Váci-körút 21. szám.

Részletes utasítást kívánatra ingyen és bérmentve küld az igazgatóság.

mus tartalmu föld: a legjobb óvszer a rovar ellen való védekezésre.

Most azonban a melegágy készítésének egyelőre még csak eme kiindulási pontjáról szólunk, — a dolog lényegére pedig majd jövő számunkban fogunk részletesen kiterjeszkedni.

Idéjén valónak látjuk azonban a szükséges mag beszerzését is annyiban érinteni, hogy a termelőket figyelmeztessük, hogy jó előre gondoskodjanak az elvetendő magról, amely a helyi viszonyoknak teljesen megfelelő, tisztán kezelt és megbízható helyről való legyen, nehogy valami zagyvalék, léha, könnyű, degenerált mag kerüljön a melegágyba, mert ez az egyik legnagyobb hibája a dohánytermelésnek: — s nagyon helyes és megnyugtató, hogy a jövedék, a múlt évben már intézkedett a mag rendes kezelésére nézve.

Daróczy Vilmos.

Levél Ausztráliából.

*Melbourne, (Ausztrália)
felajánlott 1897. december 23.,
(érkezett 1898. január 30.)
(Folytatás.)*

Igen lekötölezne tek. szerkesztő ur. ha egy előttem érthetetlen dologban mérvadó véleményét velem közölni sziveskednék.

Tudniillik másodéves dohánypalántáim igen szépen fejlődésnek indultak, minden betegség vagy rovarpusztítás nélkül, — csak most legutóbb azt vettem észre, hogy nagyrésztök túlgyorsan virágzásnak indul, a nélkül, hogy a leveleket kifejlődni engedné.

Letördeltem a palántákról a mellékágacskákat, meghagyván a középső leg-erősebbet, hogy ez jobban fejlődhessek. A mint észrevettem hogy némely palánták kivirágognak: a virágokat letördeltem róluk, engedvén nőni a leveleket; de azok bizony csak nem akarnak fejlődni.

Véleményem szerint ennek csak az lehet az oka, hogy az itteni rendkívüli meleg klímánk túlgyorsan hozza virágzásba a palántát, nem engedvén annak leveleit kifejlődni.

Ezen másodéves palánták, minthogy előbb indulnak a fejlődésnek, a nagy hőség által túlgyorsan mennek át a virágzási stádiumba.

E felőli véleményét legyen szabad kérésem, hogy valjón feltevésem alapos-e, s miként képzeli Ön ez ellen a védekezési eljárást?

Hogy néhány szóval megemlékezzem mult évi dohánytermelésünkről is — az meglehetősen jó volt.

Hanem hogy az állami monopólium itt nincs behozva: annak hátrányos voltát az idén ugyancsak érezzük. Itt — Victoriában — csak három nagy dohányvásárló cég van, a kik egy „ring“-et képezvén, a dohányárát saját tetszésük és szükségleteik szerint szabályozzák.

Az idén, még az I. osztályu dohánynak is igen alacsony ára van, 3¹/₂ pence — mintegy 17 kr. — fontjáért. Bizony, ily körülmények között nem igen érdemes termesztetni.

Az állam. a dohánykivitelében kedvező

a termelőket, a mennyiben 3 pence — mintegy 16 kr — úgynevezett „government export bonus“-t (olyani kiviteli prémium-féle) ad fontonként az exportált dohányra. Hanem dohányunk mindeddig nem volt alkalmas, hogy Londonban, vagy másutt az amerikai dohányokkal versenyezzen.

Eddigél itt majdnem kizárólag chinainak termeltek dohányt, akik az okszerű termelést és kezelést nem értették, és a dohányra, midőn az már levágatott, úgy szólván nem is fordítottak gondot. Berakták azt nyitott pajtákba, ahol az 5—6 hónapra át, az idő minden viszontagságainak ki volt téve; eső, szél, erős nap: mind kártékony befolyással lévén, annak minőségét nagyban csökkentette.

Csak legutóbb szánta rá magát néhány európai a dohánytermelésre, s igen kevesen vagyunk, akik alkalmas pajtákat állítottunk fel s a dohánytermelést némileg magasabb színvonalra hoztuk.

Az eddig megkísérelt egy-két dohánykiviteli kísérlet nem volt sikeres.

Most az állam szándékszik egy ausztráliai dohánykiviteli ügynökséget Londonban felállítani, ami nagyban fogja elősegíteni kivitelünket.

Reményünk a jövőben van helyezve.

A legközelebbi alkalommal bővebben fogom egyről-másról értesíteni

Addig is — hazafias üdvözlettel és kiváló tisztelettel maradok

Lantay Iván.

A messze világrészen élő hazánkfia, az igen tisztelt levélíró ur, a másodéves dohánynövények korai kivirágzásának az okát igen helyesen fogta fel, mert magam is abban a véleményben vagyok, hogy az ottani meleg égöv mindenesetre nagy befolyással bír arra nézve, hogy a dohánygyökörnek temérdek szálai a buja talajban szertesét ágaznak és sokkal nagyobb tevékenységet fejtenek ki, mint amennyi a levelek fejlesztésére szükséges s e helyett a növény rohamosan siet természetes ösztönét követni: magot nemzeni. Nézetem szerint tehát a növény külső részének fejlesztésére kellene befolyást gyakorolni, még pedig kora tavaszsal, amidőn a sarjak mutatkozni kezdenek, a dohány tőkét gondosan meg kell művelni, kapálni, szorgalmasan kacsozni és a virág bugáját letörni, úgy, hogy a növény minden életképessége és tápnedve a levelek fejlesztésére fordítassék, s e mellett olyan megfelelő műtrágyát — lehetőleg oldott állapotban, öntözés gyanánt — használni, amely a növénynek udébbé tételét előnyösen befolyásolja.

Azt hiszem, hogy a próba és kísérlet, e részben is eredményre fog vezetni; — s részemről kimondhatatlanul örvendek, hogy a dohány évelősége és dugványozhatósága tárgyában tett felfedezéseim a a távol világrészen is beváltak, s nagyon köszönöm, hogy azok további tanulmányozása iránt, Lantay Iván úr az első lépéseket megtenni és az eredményről bennünket oly érdekesen értesíteni sziveskedett.

Örömmel és érdekléssel várjuk és kérjük mielőbbi újabb becses tudósítását.

Daróczy Vilmos.

A dohány az ezredéves kiállításon.

— Mutatványok *Daróczy Vilmos* jelentéséből. —

I.

A fajtizta jó mag.

A jóminőségű dohány termelésének egyik legfontosabb tényezője: a *fajtizta jó mag*, — s dohánytermelésünk mai hiányainak éppen egyik legfőbbje az, hogy a mag a legtöbb helyt elfajzott s elveszté eredeti fajjellegét. Mulhatlan feladatunk tehát a mag kiválasztásra különös gondot fordítani, új fajokat meghonosítani, a régi fajtákat eredeti jellegükre és termelési helyökre visszavezetni s a magnemesítést kultiválni.

Hogy minő nagy jelentőséggel bír egyes vidékre a termelendő faj, s mennyire észrevehető a fajoknak majdnem általánossá vált degeneráltsága, elfajzása: arra nézve meggyőző bizonyosságul szolgál az Országos Magyar Gazdasági Egyesület nagy termében még élővő régi kiállított dohányok gyűjteménye, amelyen már első tekintetre észrevehetjük, hogy a jelenleg termelt dohányok, alakra és minőségre mennyire hátra estek az ugyanazon helyeken régebben termelt dohányoktól.

Magyarország egyes vidékein részben még ezidőszert is meg vannak öröklítve a régi faj jellegek, — így például Szatmár megyében, *Csenger* vidékén, amely környéknek egyes részein még jelenleg is felismerhető ama vörös virágú virginia faj dohány, amely ha kissé degenerált is, de azért még mindig jó, főleg ha az ott okszerűen kezelteték; — ez a szamosháti vidék — az én felfogásom szerint — még most is a legjobb magyar dohányok termőhelyeinek egyike. amely kitűnő anyag termelésére van hivatva.

Vannak a régi gyakorlati téren olyan dolgok, amelyeket minden körülmények között respektálnunk és fentartanunk kell, még oly időben is, amidőn újítások és vívmányok lépnek előtérbe.

Az ily régi gyakorlatok közé tartozott, hogy az ország egyes vidékein, az oda illő és ott legjobban megfelelőnek felismert dohányfajok termelése volt szokásban.

Régentén, minden megyében, minden egyes vidéken, bizonyos speciális dohányfajokat termeltek, amelyeket, mint különleges dolgokat, a dohánykereskedők és gyárosok igen jól ismertek, szivesen kerestek, a maguk bizonyos helyén fel is találtak és jól meg is fizettek. Ilyen különlegességek voltak: a szamosháti, gálócsi, kőspallagi, szuloki, rétháti, szentandrászi, vinyédi, debrői, verpeléti, jász-kiséri és több más környékbeli dohányfajok, kitűnő minőségű muskatály és kerti levelek. Mindezek a keresve-keresett egyes különleges dohányok, jelenleg szinte felismerhetetlen alakban termeltetnek, s a régi eredeti fajokat megközelítő dohányok ma már csak igen ritka helyen találhatók

Ha éghajlati és talajviszonyaink a mult-hoz képest megváltoztak és kissé meg is romlottak, ami a dohányok minőségére mindenesetre nagy befolyást gyakorol, de én hiszem és erősen meg vagyok róla

győződve, hogy ha dohánymagvaink eredeti jellegükre visszazármatatnának: dohányaink ez által bizonyára nagyot javulnának s ily formán egész termelésünk nagy lendületet nyerne.

A kereskedelemre és gyártásra a czéloknek megfelelő jellegű kiválasztatnának, s nem lenne az a nagy zagyvalék, amely majdnem az összes magyarországi dohányokat jelenleg annyira összekeverte s ami éppen egyik főoka annak, hogy meglévő nagy dohánykészletünk, az anyagnak fölülte nagy különbözősége, egyenlőtlensége miatt, sem gyártási, sem kiviteli czélokra nem elegendő alkalmas.

Vissza kell tehát erőszakolni a mag eredetijét az őt megillető helyre, arra a speciális vidékre, ahova azokat őseink — bizonyára sok gonddal és fáradsággal s helyes megfigyeléssel — odaszármatatták.

A magnak visszazármatatása nem éppen olyan nehéz dolog, csak türelem és kitartás kell hozzá.

Az országos m. gazdasági egyesület dohánytermelési bizottságának ülése.

Az országos magyar gazdasági egyesület dohánytermelési bizottsága folyó 3-án délután tartá ez évben első ülését, a melyen jelen voltak: gróf Desseffy Aurél elnöke alatt: Bálintffy Pál, Czibulya Gyula, Daróczy Vilmos, Haraček László, Károly Rezső, Kerpely Kálmán, Kovács Imre, Löherer Andor, Malcomes Jeromos báró, Natorp Tivadar báró, Ordódy Pál, Dr. Perleberg Arthur, Propper Samu, Váczi Ambrus bizottsági tagok, s az egyesület tisztikara részéről: Forster Géza igazgató, Rubinek Gyula, Jeszszesky Pál, Bucyá Barna titkárok és Szilassy Zoltán előadó.

Az elnök szívélyesen üdvözölvén a bizottságot, felhívja a megalakulásra, melynek folytán a bizottság elnökévé gróf Desseffy Aurél, alelnökévé Kállay András egyhangulag megválasztották.

Elnök bejelenti, hogy Kállay András és gróf Almásy Imre bizottsági tagok, elmáradásukat elfoglaltságukkal kimentették.

Ezután az előadó behatóan és érdekesen ismertette a dohányjövődék 1896. évi statisztikai eredményeit és az abból levonható következtetéseket, — minthogy azonban a jövődék statisztikájának főbb adatait, annak idején lapunkban már részletesen közöltük: ez okból a lapunk olvasói előtt már elegendő ismert statisztikai adatoknak ismétlését részünkről mellőzhetőknek véljük.

A statisztikai adatok előterjesztése után gróf Desseffy Aurél elnök szerint a bizottságnak azon óhaját kellene kifejezni, hogy az 1898. évi dohánytermelésről készítenő statisztikába már felvetessék az is, hogy a finom kerti levelek termelése mit eredményez holdankénti átlagban.

Báró Natorp Tivadar: Ezt kitüntetni nagy nehézségekbe ütközik, azért, mert az az anyag, a mely nem mint finom kerti levél váltatik be, képezi a közönséges kerti levelet s a kettő egy összegben lesz kitüntetve.

Gróf Desseffy Aurél elnök szerint mégis a beváltási osztályzat szerint ezek az adatok kitüntethetők, hogy a termelők tájékoztatva legyenek a finom kerti dohány termelésével elérhető eredményekről.

Dr. Perleberg Arthur miniszteri tanácsos, dohányjövődéki központi igazgató: A termelők száma és a terület tekintetében azt mondja előadó, hogy kívánatos volna, miszerint minél több termelő legyen.

E kivánalomnak az utóbbi évben helyt is adott a jövődék, mert az 1896. év 8862 termelőjével szemben 1897-ben már 9134 termelő van, holdot a dohány termelési terület 63000 holdról 62,000 holdra szállott alá. Ez azt mutatja, hogy a kistermelők előnyben részesültek.

Statisztikai adatokkal igazolja azt, hogy a kerti leveleknél az anyag értékét nagyon is figyelembe vette a jövődék. Ennek bizonyítéka az, hogy az átlagár 19 frtról 21 frtra emelkedett. A jövődék tehát mindent megtesz, hogy a termelők érdekeit a jövődék érdekeivel összhangba hozza.

Gróf Desseffy Aurél elnök: Ezt örvedetes tudomásul vesszük!

Perleberg Arthur: A dohánykivitel tekintetében is elkövetett a jövődék minden lehetőséget s ez évben már 30 ezer m. mázsát adott el, s a bécsi főigazgatóság azt az ígéretet tette, hogy gyártásában a magyar dohánynak ezen több helyet enged.

Gróf Desseffy Aurél egy kérdést kockáztat meg. A termelők közt el van terjedve az a nézet, hogy az olcsó szivarok gyártására szolgáló dohány Pfalzból és Hollandiából hozatik be. Kérdi, vajjon alapból bir-e ez, vagy nem? Mert vagy a dohány minősége romlott meg, vagy a föld fáradt s ha ily esetek fenforognak, akkor a minőségi termelésre irányuló törekvésünk hiábavaló, mert a kincstár a vágó dohányért sohasem fizet többet s a dohánytermelés előmozdításának szerinte nincs jövője.

Perleberg Arthur: Megnyugtatta előtte szólóit; az igaz, hogy a magyar dohányból készült dohányok nem annyira felelnek meg, mint azok, melyek a behozott dohányból készültek, de azon lesz a jövődék, hogy permutáció útján jobb szivaranyagot nyerhessen és kísérleteket eszközölt arra nézve, hogy a pipa- és a cigaretta-dohány különösen magyar dohányból jöjjön forgalomba s ezen kísérletek eredménye nem sokára közzé fog tétetni. A jövődék 80% kerti dohány és 20% török selejtes keverékével tett kísérletet és úgy lesz alkalma terjeszteni a magyar dohányt. Azonkívül Spanyolországban is propagandát csinál a magyar dohánynak.

Br. Natorp Tivadar: megjegyzi, hogy a magyar dohányból igen kevés szivarnek használható anyag kerül ki, s az is csak 2 krajczáros szivarokra használtatik fel, s mert a jövődéknek nincs elég szivaranyaga, azért van arra szorulva, hogy behozzon ilyen anyagot.

Forster Géza: fölemlíti, hogy Pfalzban az osztályozatlan dohány métermázsája 36 frt, a magyar dohányjövődék alig fizet ily árat. Szólónak az a meggyőződése, hogy ha a termelőknek az osztályozott dohánylevelekért többet fizet a jövődék és az árat

emelésével buzdítja őket, minden termelő arra fog törekedni, hogy jobb minőségű dohányt termeljen.

Báró Natorp Tivadar szükségesnek tartja megjegyezni, hogy az árat 1898-ra már fel lesznek emelve.

Előadó a lugvizikovat forgalomba hozatalára nézve a gazdák köréből ismételtelen felhangzott azon kívánságnak ad kifejezést, hogy ezen specialiter a mezőgazdasági káros rovaroknak irtására alkalmas szer a magyar gazdaközönség részére olcsóbban adassék, mint az jelenleg forgalomban van, még az esetre is, hogyha a jövődék azt a külföldi kivitel útján jobban értékesíténé.

Perleberg Arthur: A thanaton tekintetében mindenféle kísérletek tétetnek s ujabban magyar dohányból is fognak lugvizet készíteni: ezen kísérletek eredményéhez képest az ár is szabályozva lesz s a thanaton kisebb nikotintartalommal olcsóbban fog adatni.

Gróf Desseffy Aurél elnök: Kérdi, vajjon a mult évi ülésben gróf Szapáry Gyula által beterjesztett momerandumot tárgyalás alá kívánja-e a szakosztály venni, vagy pedig azon feliraton, melyet a pénzügyminiszteriumhoz kívánunk intézni, a memorandum főbb pontjai felhozassanak?

Előadó: megjegyzi, hogy az említett előterjesztés a dohányjövődéki igazgatóság útján fölterjesztett a pénzügyminiszterhez. Egyes kivánalmakra nézve tudomás szerint már az intézkedések meg is történtek s ezért a bizottság köszönettel venné, ha ez irányban az illetékes oldalról tájékoztatást nyerne.

Br. Natorp Tivadar felvilágosításul megjegyzi, hogy a memorandumban kifejtett azon kívánalomnak, hogy hamarabb történjék a beváltás, már tavaly elég tétetett s a beváltásnál alkalmazott ellenőrző biztosokra nézve a tárgyalás folyamatban van.

Gróf Desseffy Aurél elnök felhozta, hogy jelenlévő tagtársunk: Daróczy Vilmos, lapjában, a „Magyar Dohányujság”-ban, már évekkal ezelőtt felvetette azt az eszmét, hogy a dohányok simatlanul csomózassanak s mivel ez az eljárás igen sok előnyt biztosítana. kérdést intéz az iránt, vajjon a simatlan dohányokra nézve, a beváltás körül rendelkezik-e már a jövődék tapasztalatokkal?

Perleberg Arthur: Arra nézve tavaly történtek az első kísérletek s az eredmény az volt, hogy a gyártmány jobbnak mutatkozott. A jövődék azt tapasztalta, hogy a simatlan dohány kezelésében különbözőképp jártak el a termelők; folytatjuk a vizsgálódásokat a fermentáció után is s akkor fogok kellő felvilágosításokat adhatni. — Azon óhajok, melyeket a szakosztály a mult évi beadványában felterjesztett, részben teljesültek s már az új beváltási hirdetményben kifejezést nyertek, — azonban több oly kívánalom is hangoztatva van a beadványban, melyek foganatosításához hosszabb idő kell.

Forster Géza: A tapasztalás azt igazolja, hogy a dohánytermelés a csempészet miatt éppen a legjobb dohánytermelő vidékeken redukáltott. Javaslatba kellene

hozni a miniszternek, hogy eszközötlenszen kísérleteket az irányban, hogy hol lehetne visszaállítani a termelést, a hol megfelelő talaj és klíma van, esetleg ily vidékek részére is adjon termelési engedélyt.

Gróf Desseuffy Aurél helyesléssel fogadja az indítványt, mert csak ott kellene termelni a dohányt, ahol a neki megfelelő éghajlat és talaj áll rendelkezésére, s mert csak így emelhető a minőségi termelés.

Perleberg Arthur: A jövedék célba is vette, hogy a rossz dohánytermelő vidékeket kizárja a termelésből, de ez nem megy könnyen, mert méltánytalanság volna attól a termelőtől megvonni az engedélyt, aki beruházásokat tett. Ehhez is idő kell s a jövedék máris tett javaslatokat a miniszternek a rossz dohánytermelő területeknek a beruházások arányában való leszállítására.

Ezután *gróf Desseuffy Aurél* elnök enuncziálja a szakosztály határozatát, amely szerint a szakosztály azon óhajtatásának ad kifejezést, hogy tekintettel arra, miszerint a dohánybehozatal a statisztika adatai szerint évről-évre folyton emelkedik, másrészt a dohánytermelési terület az utóbbi években folytonos csökkenést mutat, felkéri a pénzügyminiszter urat, hogy oly vidékeken, melyek alkalmasak a dohánytermelésre, kísérleteket tétessen s vonja be a termelésbe ezen vidékeket is. A minőségi termelés előmozdítása tekintetében pedig a miniszter figyelmébe ajánlja a szakosztály a múlt évben tett feliratában foglalt javaslatokat.

Ezután *Kerpely Kálmán*, a debreczeni gazdasági tanintézet tanára, tartott másfél órára terjedő előadást a németországi dohánytermelésről, melyet a múlt évben a földművelésügyi minisztérium megbízásából behatóan tanulmányozott. Ezen előadás érdemleges méltatására jövő számunkban fogunk visszatérni.

A tavaszi szántás jelentősége.

A dohányföldet tavasszal kellő módon megkeverni nem mindig van alkalmas idő, mert többnyire hetekig várni kell arra is, hogy a földről a hó elolvadjon, — az idejé téli időjárás azonban — legalább amint eddig mutatkozik — arra enged következtetni, hogy a tavaszi szántás könnyű szerrel lesz végezhető.

A mostani időjárás ugyan — hó nélküli folytonos száraz voltánál fogva — különben is gyakori szárazsággal küzdő s nedvességet szomjazó összes terményeinkre, de főleg a dohányra nézve, már is aggodalom keltő, — de a dohányföld megművelésére nézve — éppen a talaj szikadtságánál fogva — alkalmas, mivel ilyen idő mellett porhanyós szántásra lehet számítani; már pedig a föld porhanyósága egyik főfeltétele a talajban levő nyirkosság megvédésének s a dohánytermés sikerének.

Azért tehát mindent akként kell előkészíteni, hogy az őszzel mélyen megugarolt dohányföldet, mielőtt a föld fagya kienged, ismét jó mélyen megkeverjük és a tavaszi szántást minél korábban, rendszeren és helyesen elvégezzük.

A mély művelés nagy fontosságát, számos előnyét és a dohánytermés minőségére és mennyiségére való áldásos hatását lapunkban már számtalanszor fejtegettük, de ez is olyan dolog, amiről nem lehet eleget beszélni és eleget ajánlani, — azért tehát — még ha ismétlésekbe bocsátkoznánk is — újlag elmondjuk, amiket a termelőeknek e részben tudniuk kell.

A mélyített és kellően megművelt talaj meg tud küzdeni az időjárás minden viszontagságaival, — kibírja és kedveli a nedves időjárást, de képes dacolni a legmakacsabb szárazsággal is.

Hogy minő csodás hatása van a mély szántásnak: azt csak azok tudják eléggé méltányolni és igazolni, akik a szomszéd-ságukban, de nem eléggé mélyített talajon termelt és szárazság érte dohányok közti különbséget észlelik, — mert a szárazság tönkre teszi a legszebb reményekre jogosító dohánytermést is, amely nincs mélyített talajban kezelve.

A talaj mélyítés és célszerű trágyázás az a csodaszer, amely által elérhetjük azt, hogy éppen megfordíthatjuk a jelenlegi általános termelés jó és rossz minőségű anyagja közötti arányt, illetve az utóbbinak rendkívüli aránytalanságát.

És én meg vagyok róla győződve, hogy nincs már messze az idő, amikor minden gazda, aki nincs oly szerencsés helyzetben, hogy fensiku, humus gazdag, televény vagy tiszta szűz gyepföldje lenne: (pedig ilyen már vajmi ritka helyen található!) egyedül mentő eszközt a talajmélyítésben fogja keresni, — annyival is inkább, mert ma már minden gazdasági ágazatnál fontos és nélkülözhetlen az intenzív gazdálkodás, amelynek első kiindulási pontja a talajművelés, ennél pedig a főszerpet játsza a mélyítés; — de egyik növénynél sincs oly feltűnő eredménye a mélyítésnek, mint éppen a dohánynál, mert ennél fölötté fontos és elhatározó tényező, hogy mit vesz magába a talajból és minő tulajdonságokat nyer ez által.

Dohánytermelésünknel néhány év óta az a szerencsétlen körülmény szokott bekövetkezni, hogy mikor a legnagyobb szükségére lenne a nedves időre: akkor rendszeren nagy szárazság áll be, amely ugyszólván kisüti, megpörköli a már fejlődésnek indult növényeket, amelyekből aztán csak törpe, satnya, durva rossz anyag lesz; — de csakis azokkal képes így elbánni, amelyek nem a rendszeres mély szántásban lettek művelve, — míg ellenben azok, amelyek mélyített és rendszeren megporhanyított, sőt pláne még megfelelő trágyázásban is részesített talajban vannak elhelyezve: ezek oda se néznek a szárazságnak és hőségnek, mert ezeknek a finom gyökér szálai mélyen le tudnak hatolni a jól megporhanyított talajban és kellő bőségben merítik onnan alulról a szükséges nedvességet és tápanyagokat, — az ily talajban aztán a dohány igen fejlődik, szépen képződik és jól megéri. — A talajmélyítés különösen a kapadohányt termelőkre bir rendkívüli fontossággal, amennyiben ezt többnyire az ültetés után bekövetkező szárazság szokta tönkre tenni, holott a mélyített talaj a ned-

vességét abban az időben még sokkal inkább képes megtartani, mint a nem mélyített.

Vannak azonban olyan talajok is, amelyeket dohánytermelésre mélyíteni nem szabad és nem is lehet, mert ezeknek az altalaja olyan vegyi részeket tartalmaz, amelyek a dohány termelésére nézve egyáltalán nem alkalmasak; — az ilyen talajoknál haszontalan minden forszirozás, — azért ezek helyett — ha van — más talajt kell a dohánytermelésre művelés alá venni. — Látam én már ilyen talajokat, a melyeknek a felülete szép fekete földet képez, de amint az eke 8—10 hüvelyknyire lehatol belé: onnan már fehér salétromos, vagy nehéz szikes anyagot fordít fel; — az ilyen talajok nem alkalmasak a mélyítésre.

Tehát meg kell a talajokat választani és csak azokat kell a dohánytermelésre mélyíteni, melyeknek az altalaja humus, vagy könnyű agyag, avagy homok vegyületből áll. Ezek a földek, ha őszzel fel lettek mélyítve, s a téli fagyoktól érve, tavasszal aztán jó fogas boronával igen könnyen lesznek porhanyósak, ami a dohánytermelésnek első feltétele.

Össze kell hasonlítani a mélyített talajból való dohánygyököröknek a gyökereit, és akkor látni az fogjuk óriási különbséget, mert míg a nem mélyített földből való csak rövidke, törpe, girbe-gurba, görccsös, csomós gyökereket fog mutatni: addig a mélyítettből származott kőrön már simább, hosszabb, egyenletes, nyulánk, egészséges és igen sok gyökér szálatok fogunk találni, amelyek a föld mélyéből bőven tápláltak a tőkét és így az könnyen tudott fejlődni és gyarapodni.

Mindezek bizonyára eléggé — úgy szólván kézzelfoghatólag — bizonyítják a mély művelésnek rendkívüli fontosságát, s szükséges és hasznos voltát; — azért azt hiszem, fölösleges erről még bővebben is szólni; mert a rendes jó termelő — ha eddig nem tette volna — ezentúl nem fogja ennek alkalmazásba vételét elmulasztani.

Most még csak annyit, hogy akinek őszzel nem állt módjában a dohány földjét mélyíteni, megtörténhet, hogy beáll olyan enyhe időjárás, amelytől a föld fagya fölenged és annyira megszikkasztja a felületét, hogy azt meg lehet szántani; — az ilyen előfordulható alkalmat fel kell használni és még ha mindjárt tavasz felé fogna is ez megtörténni: kellő erővel és jóakarattal a szükséges megművelést, porhanyítást, még idejére megejethetjük.

Ahol pedig az őszi ugarolás nem elég mélyen történt, ott a tavaszi forgatást kissé mélyebben tehetjük meg, — de ez esetben az ültetés előtti szántást is ugyan ilyen formában kell majd végezni.

Daróczi Vilmos.

Dohánybevéltási eredmények.

Igen tisztelt szerkesztő ur!

Egy jeles uradalomnak dohánytermeléséről és szép haladásáról óhajtom becses lapját az alábbiakban értesíteni.

Az esztergomi székes főkapitálnak Baráti pusztai birtokán (Somogy megyében), már több év óta 20 kat. holdon termesztetik dohány, amelynek múlt évi ter-

mése a barcsi dohánybevéltő hivatal által — biztos értesülésem szerint — a következő eredménnyel lett átvéve:

A 20 kat. holdon termett összesen 118 mtrm., amelyért beváltási ár fejében fizetett a kincstár 2426 frt 49 krt. vagyis métermázsánként a dohány 20 frt 56 kr. átlagos árt ért el, mely átlagot még a híres miki dohány sem tudta elérni.

Még ennél is sokkal jobb lett volna, ha az uradalomnak a múlt évben egy kamilitással nem kellett volna küzdeni, — ugyanis a 20 holdból júniusi kiültetésre elmaradt mintegy 6 hold terület, amelyen az „agrotis segetum“ hernyói oly pusztítást tettek, hogy — habár a jelzett területen a kiültetés megújított, de ezen átkozott hernyók falánksága a gyenge palántákat ismét úgy tönkre tette, hogy erről a 6 holdról egy levél termés sem volt letörhető, s így tulajdonképpen csak 14 hold adta a 118 mtrm. termést.

Nem maradt más hátra, mint az, hogy amit a nevezett uradalom a mennyiségen elvesztett, azt a jó minőség előállításán iparkodott helyrehozni, ami sikerült is az által, hogy tek. szerkesztő ur becses lapjának bölcs tanácsait minden irányban híven követve és értékesítve, minden tekintetben

a legnagyobb okszerűséggel járt el *Schönbeck Ignác* ur, az uradalom derék gazdasítségje.

Ugyanis a múlt évi dohánytermelésnél már a törés alkalmával kiterjeszté figyelmét a szigorú megválogatásra, a simításnál a levelek színét, nagyságát és finomságát szem előtt tartva, mindent a kellő helyre szomszótott, s ennek az lett az eredménye, hogy a beváltásnál azon kellemes meglepetésben részesült, hogy az osztályozása nemcsak kifogástalannak találtott, sőt a legtöbb bál dohány magasabb osztályúnak ismertetett el és az uradalom dohányának összeállításra példányzerűnek nyilvánított.

Amidőn örömmel ragadom meg az alkalmat annak kijelentésére, hogy a Baráti pusztai uradalom, saját igyekezetén kívül, legfőképpen a Dohányujság hasznos utbagyagításának köszönheti dohánytermelésének eme szép előhaladását, nem állhatom meg, hogy az uradalom két utolsó évi termésének és beváltásának általam megtudokolt adatait, mintegy összehasonlításuképpen itt be ne mutassam.

Összinté igaz tisztelettel maradván

Tekintetes szerkesztő urnak

egy régi előfizetője.

nagyobb rész esik ebből gépgyártási kiállításunkra, ahol — tekintettel kivált a magyar elektrotechnika uttörő jelentőségére — 1700 négyzetmtr tetetett igénybe, Ausztria 1300 négyzetméterével szemben. A mezőgazdasági csoportban Magyarország részére 1600 négyzetméter van biztosítva, míg az észak-amerikai Egyesült-Államoknak, amelyeknek pedig nagy ereje rejlik mezőgazdaságában, sem juott több 1760 négyzetméternél. Mezőgazdasági téren hazánk tehát Oroszország és Amerika mellett, a harmadik helyen lesz.

Kérdések és feleletek.

6 Mégegyszer a meleggy fá-részeinek bekarbolineumozásáról.

Békkésvármegyei földmivesszola igazgatósága. B.-Csaba, 1898. február 7.

Tekintetes szerkesztő ur!

Becses lapjának 3. számában öszinté köszönettel vettem válaszat, a meleggy fá-részeinek bekarbolineumozását illetőleg.

Magam is azon meggyőződésben voltam, hogy a bekarbolineumozás nem árt a palántának, de az iskolához legújában kinevezett kertész egy esetet beszélt el, hogy egy külföldi nagy kertészetben, az összes virágpalánták és meleggyi növények tönkre mentek, a bekarbolineumozott farszek miatt.

Ilyképpen a dolog szeptet ütven a fejembe, megkerestem Tekintetességét és „A Kert“ szerkesztőségét, és szives felvilágosítást kértem a dolog mibenlétéről.

„A Kert“ szerkesztősége kegyes volt azonnal levélbelleg válaszolni, tudatva velem a következőket:

Tek. Kállay igazgató urnak

Békkésvármegye, földmivesszola.

E hó 5-én kelt kérdésére — mint-hogy a válasz sürgősnek látszik — van szerencsénk levélbelleg is válaszolni. Meleggy farszeket karbolineummal telíteni nagy hiba, mert az megöl minden vegetációt; nemcsak spórákat, csirgombákat stb., hanem minden más kryptogram, sőt phanerogram növényeket is. A farszeknek firniszszel vagy olajfestéssel való bemázolása nem változtat a dolgon, mert a karbolineum — ezen éles anyag — keresztül tör az ilyen burkolatokon.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1898. január 18.

„A Kert“ szerkesztősége.

Összehasonlítván ezen értesítést, a becses lapjának 3. számában lévő szives felvilágosításával: immár ismét ott vagyok, a hol előbb voltam, biztosat nem tudok.

Nagyon kérem tehát igen tisztelt szerkesztő urat, sziveskedjék a tudomány szolgálatának érdekében hazánk dohánytermelőit eszmecegerére felhívni, esetleg kísérletet indítványozni, hogy ezen annyira fontos dolgot illetőleg, sok ezredmagammal biztos tájékozást szerezhesünk.

En, a már említett — karbolineummal egyszer bemázolt — meleggyakat, a „Kert“ szerkesztőségének tudósítása folytán félretettem és mázolatlan ujakat készítettem.

Szivesen ajánlkozom azonban, a vezetésemre bizott dohánytermelési kísérleti fiók állomásnak e tavaszon megkezdendő működése keretében, egy bekarbolineumozott meleggygyal is palánta termelési kísérletet tenni.

Termelési év	A Baráti pusztai uradalom beváltási eredménye									Fizetett			
	Szivar III.	Válogatott A)	Első	Második	Harmadik	Kihányás	Romlásra levont	Üzselesen	Esik egy holdra	30 hold termése után		Egy mtrm. átlag ára	
										frt	kr.	frt	kr.
1896	—	135	832	2254	2918	8487	—	14626	731	1752	33	11	98
1897	718	1809	2537	3387	1287	2015	52	11800	590	2426	49	20	56

A párisi világkiállítás.

Mult számunkban már ismertettük az 1900. évi párisi világkiállítás magyar osztályának s ennek keretében különösen a mezőgazdasági csoport kiállításának tervezetét és azt a helyes vezérelvet, mely szerint a kormány nagy súlyt óhajt fektetni különösen ama termények megfelelő bemutatására, amelyek már is a kivitel tárgyát képezik, vagy amelyeknél a kivitelképesség feltételei megvannak, s említettük hogy éppen ezen szempontból mindent el kell követnünk, hogy a párisi kiállítás a magyar dohány minél impozánsabban legyen bemutatva.

A magyar dohányügyre nézve rendkívül fontosnak tartjuk ezt a dolgot. s éppen azért, eme tárgya nemcsak ezuttal visszatérünk, de még gyakorta behatóan fogunk azzal foglalkozni.

Hogy minő óriási hordereje lenne annak, ha nekünk Franciaországot — a magyar dohánynak egykori egyik legnagyobb fogyasztóját — sikerülne újra visszahódítani; azt talán fölösleges is ecsetelni; elég legyen röviden csak annyit felemlíteni, hogy a francziák régente mintegy 20—25 ezer métermázsza dohányt vettek át tőlünk évenként és pedig olyan dohányt, amely bizonyos vegyítéssel az ő izlésüknek teljesen megfelelt, de éppen azt a dohányanyagot ily nagy mennyiségben rajtok kívül másnak eladni egyáltalán nem lehet. S a hazai dohánytermelési terület időközben beállott csökkenésének is az volt egyik a

legfőbb oka, hogy a francia dohányjövédéket, mint egyik legnagyobb és legjobb vevőnket elvesztettük.

Ezt tehát ismét visszaszerezni reánk nézve óriási nyereség és valóságos nagy szerencse lenne.

Azért feltétlenül szükséges, hogy a párisi világkiállítás, a bemutatandó magyar dohányokkal tegyünk ki magunkért.

Minden egyes dohánytermelőnek ugyszólván hazafias és erkölcsi kötelessége még anyagi áldozattal is hozzájárulni, hogy a magyar dohánykiállítás olyan fényes legyen, aminő még soha sehol bemutatva nem volt; mert csak így érhetjük el, hogy a francziák, sőt az egész világ figyelmét dohányainkra felhívjuk, az okszerű dohánytermelés terén való nagy haladásunkat és dohányaink jóságát, hasznavehetőségét kétségtelenül bebizonyítsuk, s évről-évre szaporodó nagy készleteinkre a külföldön újabb kiviteli piacokat hódítsunk.

Ami különben magát a párisi világkiállítást illeti, a magyar osztálynak ezen való részvételre nézve serényen folynak az előkészületek.

A lapok közleményei szerint: a magyar kiállítás kormánybiztossága már a tervszerű beosztás munkáját kezdi meg. A magyar kiállítóknak tulajdoni része, épp úgy, mint a többi nemzeteké, a kiállítás tizen-nyolcz főcsoportjában vesz részt. Az összesen egy millió négyzetméternyi kiállítási területből a magyar osztályokra együttvéve mintegy 14,000 négyszögmetr jut. Leg-

Köszönetem ismételt kifejezése mellett maradok,

Tek. szerkesztő úrnak

őssi te tisztelője

Kállay
igazgató.

Válasz, a 6. kérdésre.

Kállay Ödön igazgató urnak fenti becses megkeresésére, én ezuttal sem felelhetek egyebet, mint azt, hogy a rovar elleni védekezés szempontjából legzélszerűbbnek tartom — a mint mai számunknak a melegágy előkészítéséről szóló cikkében is elmondom — ha a melegágy gyomcsirák és rovarpetéktől teljesen tiszta helyen, humusz teljes, lehetőleg új (eredeti szűz) föld és tiszta istállótrágya hozzáadásával készítetik.

A melegágy fa-részeinek karbolineummal való bevonását én nem látom szükségesnek, különben e részben sem én nem tettem kísérletet, sem arról nem tudok, hogy más tért volna.

En azért gondolnám, hogy a bekarbolineumozás a palántáknak nem árt, mert például a thanaton és a kénsavas kálii is erős maró hatású, de ezek használata sem szolgál a dohánynövénynek ártamára.

„A Kert” szerkesztője e részbeni tapasztalatainak azonban nem akarok ellentmondani.

A kérdés megvitatására lapom bárkinnek is szívesen áll rendelkezésére, s mindenesetre óhajtható, hogy ezen kérdés felderítésére nézve, az arra leghivatottabb fórum: a dohánykísérleti fiók állomás megtegye a kísérleteket, a melyek eredményének annak idején leendő szíves közlését előre is kérjük és köszönettel vesszük.

D. V.

Irodalom.

„Kisgazda-szövetkezetek.” E czímen igen figyelemre méltó tanulmányt irt *bárá Malcomes Jeromos*, m. kir. földművelési ministeri osztálytanácsos, aki ezen munkájában úgy széleslátókörü tudásának, valamint hazafias és humanus érzületének szép bizonyítékát adta. A munkás-zavargások és agrár-szociálisztikus mozgalmak aggodalomkeltő napjaiban kétszeres jelentőséggel bír ez a jeles tanulmány, amelynek nemes irányát és közhasznú célját a következő két rövid idézet is eléggé jellemzi. „A mezőgazdaság — nyomd — az a tér, melyen a szövetkezés a legnagyobb feladatok megoldására képes a melynek körében első sorban arra van hivatva, hogy a kisgazda boldogulását elősegítse, részére a nagyüzem előnyeit biztosítsa, az által gazdálkodási képességét fokozza s a legkisebb üzemet is okserűvé alakítsa; e mellett pedig szellemi és erkölcsi színvonalát emelje, józanabbá, munkásabbá és takarékosabbá tegye.” — „Létesüljön a kismembek, a földmivelő nép sorsa iránt érzékel és rokonszenvel viseltetőik köréből, megfelelő állami támogatás mellett, oly önálló egyesület, mely egyetemesen szervezett, egészséges gazdaságok alakítását, irányítását és támogatását, ezek kebelében a szövetkezeti eszmének terjesztését és a népek a szövetkezésre való előkészítését tűzi ki feladatait. E társadalmi központ volna azután hivatva arra, hogy a hitelszövetkezeti, a fogyasztási cikkek, a mezőgazdasági termények és szükségletek nagyban vásárló és értékesítő központokkal együttesen, az alsóbbrendű szövetkezetek megalakításánál és tovább fejlesztésénél közreműködjen, a magasabb rendű szövetkezetek létesítésére az utmutatást megadja és mindezek fölött éber ellenőrzést gyakoroljon.”

VEGYESEK.

— **Bellecey István úr**, a békésmegyei gazdasági egyetnek nagyérdemű elnöke, kinek 25 éves elnöki jubileumát a múlt évben oly nagy lelkesedés mellett ünnepele, az egyetnek legutóbb tartott közgyűlésén bejelenté, hogy hajlott kora miatt lemond az elnökségről. Az egyetli közgyűlés végtelen sajnálattal értesült ezen lemondásról, s küldöttség által kérte fel köztisztelet és szeretetben álló elnökét, lemondásának visszavételére, de eddig még úgy áll a dolog, hogy a köztevékenység terén egy emberöltőn át annyi maradandó érdemet szerzett jeles hazafi, szilárdul ragaszkodik lemondásához, hacsak az egyet valami utamódot nem talál, hogy továbbra is élén tisztesse a kitűnő férfiu, akinek — úgy is mint a magyar dohányügy egyik vezér bajnokának — mi is mélyen sajnálnánk a közélet teréről való visszavonulását.

— **Kinevezés.** A m. kir. dohányjövédéki központi igazgatóság *Borsos Péter* igazolványos csendőrmestert irodaségdöntésű nevezte ki.

— **A dohánybeváltás** a legtöbb körzetben már véget ért s csakis a legnagyobb beváltóhivataloknál fog még e hó végéig tartani. Mindenfelől arról értesültünk, hogy az idei anyag minősége hasonlíthatatlanul jobb a tavalyinál s az okserű kezelésben való haladás mindenütt szembetűnő és így természetesen az anyagi eredmény is kedvezőbb, aminek senki sem örül jobban nálunknál, mert a termelők közül is számosan egész nyíltan elismerik, hogy ebben lapunknak is része van. A beváltás eredményeinek részletes ismertetését jövő számunkban fogjuk megkezdeni.

— **A dohánybeváltási árszabályzatot** a a legközelebbi 3 éves ciklusra már kiadta a pénzügyminisztérium, s reméljük, hogy lapunk jövő számában már az egész hirdetményt közölhetjük. Tájékoztul már is tudathatunk annyit, hogy a jövő beavatási feltételek az eddigieknél sok tekintetben előnyösebbek a termelőkre, az osztályok meghatározása és körülménye egyszerűbb és tökéletesebb s a beváltási árak is több osztályra nézve feljebb lettek emelve, úgy, hogy egészen vége az új beváltási árszabályzat mindenesetre jobbnak mondható, mint a minő az eddigi volt.

— **Lapunk mai számában** megkezdjük a mutatóanyagok közlését *Daróczi Vilmosnak* — a millenniumi kiállítás följelentése számára — „A dohányról” irt jelentéséből, amelyről időközben számos vidéki lap is teljes elismeréssel emlékezett meg, (az erről szóló ismertetéseket alkalmilag majd együtt fogjuk közölni). A kiállítás szerepelt s a dohánytermelőkre nézve oly kiválóan érdekes és tanulságos nagy tál táblázatoknak a följelentésben megjelent ábráit, a jelentés további mutatóanyai során, lapunkban szintén bemutatjuk.

— **Ausztráliából közölt levelünk** — amelyben *Lantay Iván* hazánkfia a dohányévelőségének és dugványozhatóságának ausztraliai nagy sikeréről szíves volt lapunkat értesíteni — a szoroson vett dohányügyi szakkörökön kívül is mondhatni közéletűnelt keltett s a múlt számunkban közölt nagyérdékű eredeti levél tartalmát, a legtekintélyesebb napilapok is bő kivonatban ismertették.

— **Dohánymag.** Egy termelő, megbízható helyről való *eredeti számosháti* dohánymagot ajánl, amelyre a megrendeléseket — olvasóink iránti előzékenységéből — lapunk kiadóhivatala szíveségből közvetíti.

— **A dohányzás haszna.** Egy afrika-utazó a következő kalandját meséli el egy angol újságban. Kannibalok közé került egy izben. A vadak ujongva rohantak rá, megkötözték őt, majd becsukták egy ólba, hogy hízzék egy kicsit. Már bizonyosra vette, hogy soha többé meg nem látja a ködös Albiont. Egy napon meglátogatta őt a vadak főnöke. Egészen közel ment hozzá, megszagolta őt, majd orrát firtogtatva mondott valamit kíséretének. A va-

dak a másik pillanatban föloldogták a köteleit és kilödtették az ólból a csodálkozásában kövé meredt utazót, a ki aztán kerekelt és oldott és meg sem állt, a míg kíséretét el nem érte. Később alkalma volt találkozni a vadak főnökével s tolmács útján a következő fölvilágosítást nyerte tőle különös megmenekedése vonatkozásilag: Nem régiben ettem egy kövér misszionáriusból, de roppant megártott a lakomám, mert a jó ember husa rettenetes módon dohányzagu volt. Megéreztem rajtam, hogy te is dohányozol s nem is enném belőled egy falatot sem, inkább éhen halnék. Szokjatos le fiam arról az utatolós dohányzástól!

— **Magyar kir. államvasutak. Hirdetmény.** — 15032/3617. A kézbesíthetetlen és fölös szállítmányok vasúti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverezés útján délelőtt 9 órakor az alább felsorolt állomások teheraru raktáraiban a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. cz. közönség ezennel meghívatik.

Nagy-Várad	állomás	1898. február	16-án
Pozsony	„	„	16-án
Budapest D. part	„	„	17-én
Ujvidék	„	„	17-én
Arad	„	„	17-én
Kolozsvár	„	„	22-én
Szatmár	„	„	22-én
Keskemet	„	„	23-án
Budapest ny. p. u.	„	„	24-én
Csaba	„	„	24-én
Szabadka	„	„	24-én
Pápa	„	„	24-én
Eszék	„	„	24-én
Dobreczen	„	„	25-én
Zágráb	„	„	25-én
Miskolcz g. p. u.	„	„	25-én
Fiume	„	„	26-án
Szeged	„	„	26-án

Budapest, 1898. január 27-én.

Az igazgatóság.

Szerkesztői üzenetek.

— **Kérem.** A tekintetes dohánybeváltó hivatali kezelő- és beváltóügyi urakat teljes tisztelettel és bizalommal felkérjük, hogy a beváltás ideje alatt — amidőn a legtöbb alkalom van a dohánytermelő közönséggel érintkezni — legyenek szívesek lapunkat a termelők figyelmébe ajánlani és a Dohányujság részére előfizetőket gyűjteni, mi által lapunk terjesztésével az okserű dohánytermelés haladását és a termelők jól felfogott érdekét fogjuk előmozdítani. — Szíves fűradásaik és becses jóakarataikért fogadják előre is hálás köszönetünket.

Pongrácz Elemér orsz. gyűl. képviselő urnak, Budapest. Becses megkeresése folytán, a kért mutatóvázsvázmat azonnal elküldöttük.

Ifj. Unger Alajos urnak, Budapest. Kötőnő minőségű tiszai dohánymag hol létéről — sajnálatunkra — nincs biztos tudomásunk. Legzélszerűbb lenne e végett a budapesti dohánybeváltófelügyelőség fordulni. Lapunk kiadóhivatala csak kötőnő minőségű számosháti maggal szolgálhat.

Egy régi előfizetőnek. Szíves tudósítását és lapunk iránti becses elismerését nagyon köszönjük.

Hay Gyula urnak, Pta Paladison. A reklamáti számot elküldöttük. Bizonyosan valahol a postán tévedhetett el.

Budai könyvtár egyesületnek. A lap megindítása iránt intézkedtünk. A régiebb évfolyamok meglévő példányait legközelebb kikérjük és szívesen megküldjük.

Felkérjük lapunk tisztelt barátait, hogy a dohánybeváltás eredményéről szíveskedjenek lapunkat minél számosabban és minél részletesebben tudósítani.

Hirdetmény.

A Schlick-fele vasöntöde és gépgyár részvénytársaság

részvényesei a Budapesten, 1898. évi február hó 20-án délelőtti 11 óra-
kor a Magyar országos központi takarékpénztár üléstermében (IV.,
Deák Ferenc-utca 7. szám) megtartandó

29. rendes közgyűléshez

ezennel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A zárszámadás előterjesztése a felügyelő bizottság jelen-
tésével.
3. A mérleg megállapítása, határozathozatal a tiszta nyereség
felosztása és kifizetése tárgyában, felmentvény az igazgatóságnak és
a felügyelő-bizottságnak.
4. Két igazgatósági tagnak megválasztása.
5. Három felügyelő-bizottsági tagnak megválasztása.

Azon részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni óhaj-
tanak, részvényeiket, a le nem járt szelvényekkel együtt, a **Magyar
országos központi takarékpénztárnál** (IV., Deák Ferenc-utca 7. sz. a.)
a társ. alpsz. 15. §-a értelmében legkésőbb bezárólag **1898. évi feb-
ruár hó 16. napjáig** letéteményezni tartoznak. Az alapszabály ugyan-
azon §-a értelmében megkívánatik, hogy a részvény legalább 60
nappal előbb iratott a letévé saját nevére.

Az igazgatóság jelentése a közgyűlést megelőző napon a
Magyar országos központi takarékpénztárnál átvehető.
Az igazgatóság.

**A Schlick-fele vasöntöde és gépgyár részv.-társaság.
Mérlegszámla 1897. december 31-én.**

Vagyon: Gyári telep-számla forint 960633'65. Gépek számlája
frt. 665090'91. Szerszámszámla forint 53621'90. Biztosítási számla forint
8577'41. Iroda és raktárberendezési számla forint 500. Minták szám-
lája forint 5000.—. Fuvarozási számla forint 2500.—. Áruk és anyagok számlá-
ja forint 682897'49. Váltó-számla forint 17916'04. Pénztár számla forint 32733'43.
Értékpapír-számla forint 138444'63. Magyar országos központi takarékpénztár
frt 108022'89. Adások forint 2542915'56. Szentesi ingatlan forint
3337'60. Végösszeg forint 5222191'51.

Teher: Részvénytöke-számla forint 2 000000.—. Tartalékalap-
számla forint 315815'65. Gépek értékesítési tartaléka forint 260000.—.
Gyári épületek értékesítési tartaléka forint 189000.—. Munkás biz-
tosítási tartalék forint 15000.—. Elfogadványszámla forint 1445696'63.
Osztalék-számla forint 705'60. Hitelezők forint 842911'86. Üzleteredmény-
számla: nyereség-áthozat 1896. évről forint 11673'09, 1896. évben forint
150388'68, összesen forint 162061'77. Végösszeg forint 5222191'51.

Glaser Gyula s. k., főkönyvelő.

Az igazgatóság:

*Gróf Descovffy Aurél s. k., elnök. Grötschel s. k. Láng s. k. Kohner
s. k. Pfeifer s. k. Bubala s. k. Laugenfeld s. k. Schlick s. k. vezér-
igazgató.*

Meghívó.

részvénytársulat

f. évi március hó 7-én d. e. 10 órakor fogja budapesti központi irodájá-
ban (V., Erzsébet tér 16.)

XXX. rendes évi közgyűlést

megtartani, melyre t. cz. részvényeseit meghívja.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1897. évről.
2. Az 1897. évi mérleg előterjesztése, a tiszta nyereség meg-
állapítása és határozathozatal ennek hovatartása iránt.
3. Az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak adandó fel-
mentvény az 1897-ik évre vonatkozólag.
4. A felügyelő-bizottság tagjainak választása.

Budapest, 1898. február 10-én.

Az igazgatóság.

Megjegyzés: Felkérjük az ezen közgyűlésen résztvenni akaró
t. cz. részvényeseket, hogy részvényeiket az alapszabályok 19-ik sza-
kasza értelmében legkésőbb bezárólag **folyo hó 26-ik napjáig**, vagy
a társulat fent megjelölt **központi pénztáránál** vagy pedig a **k. k. priv.
allg. österr. Bode-credit-Anstalt-nál Bécsben** (I. Teinfaltstrasse 6.) tegyék
le. Minden 25 részvény egy szavazatra jogosít, de 10 szavazatnál
többet saját nevében senki sem gyakorolhat. Az alapszabályok 52-ik
szakasza értelmében az évi mérleg és az évi jelentés 1898. február
9-ik napjától kezdve, nyomtatásban t. cz. részvényeseinknek társa-
ságunk központi irodájában rendelkezésre állanak.

Budapesti közuti vaspálya-társaság.

Hirdetmény.

**A Budapesti közuti vaspálya-társaság 1898. évi február hó 18-án délutáni 1/2 órakor a tár-
saság igazgatósági épületében V., Lipót-körut 22. szám.**

Rendkívüli közgyűlést

tart, amelyre a t. részvényesek ezennel meghívotnak.

Napirend:

1. A nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur által 5231/1898. szám alatt kiadott „III.
Függelék a budapesti közuti vaspálya-társaság villamos vasuthálózatára vonatkozó engedélyokirathoz”
előterjesztése és határozatok meghozatala ez érdeemben.
2. Határozathozatal az alaptöke megnagyobbítása iránt.
3. Az alapszabályok módosítása.

Az alapszabályok 15. és 20. §-ai értelmében a társaság közgyűlésén úgy a részvényesek, mint az élvezeti
jegyek birtokosai szavazati joggal bírnak, ha részvényeiket, illetve élvezeti jegyeiket legalább négy nappal a közgyűlés előtt
az igazgatóságnál letéteményezték.

Felhívotnak emélfogva a t. részvényesek, a kik ezen közgyűlésen részt venni akarnak, hogy czimleteiket az
igazgatóságnál (V., Lipót-körut 22. sz.) délelőtt 9-12 óra között térítvény ellenében letenni méltóztassanak.

Budapest, 1898. február 1

Az igazgatóság.

Dohányzsinórok

és

báلكötelek,

géphevederek, tömlők,
szövő-fonál, zsákmadzag,
tisztító-kőcs és kender,
juteárak, borszűrő-zsák,
elsőrendű dupla vitorla-
vászonból készült kezelési
zsákok,

vizmentes takarók és ponyvák
és
egyéb gazdasági cikkek

a legyőzhetőbb kiszolgálás mellett

gyári áron kaphatók

BERGER TESTVÉREK

juteárak és zsákok gyári raktárában

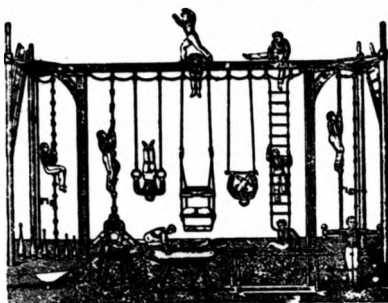
Budapest, V., Árpád utca 12. szám.

Az osztrák-magyar kenderfonó és zsinég-
gyárak gyártmányai központi raktárában
elárulása.

A szegedi kenderfonógyár részvenytársaság
magyarországi vezérképviselete és főraktára.

(4—)

Sürgőnyezim:
„KÖTÉLGYÁR”
Budapest.

TELEFON:
62—13.

Legjobb és legmegbízhatóbb minőségű

lópokróczokat

ajánl a

BLEIER és WEISZ kötélgyártó cég BUDAPESTEN.

Raktár és iroda: VII., Károly-körút 7. sz.

Továbbá: magyar bácskai kenderből készült
gazdasági kötélárút,

valamint: kocsizó lóhálók, szánhálók, gabonazsákok, vízhatlan ponyvák,
kender, csepű, vászontömlők, itató- és tűzvedrek, **torna-eszközök,**
cocus futószőnyegek és lábtörlők, ruhaszáritó kötelek. — Lawn-tennis
hálók, foglyhálók stb. e szakmába vágó árúkat a legjutányosabb eredeti
gyári áron.

Képes arjegyzék kívánatra bérmentesen küldetik. — Vidéki megrendelések
pontosan eszközöztetnek.

(4—)

„EGYETÉRTÉS”

XXXI. évfolyam.

POLITIKAI NAPILAP.

XXXI. évfolyam.

Csávolszky Lajos

tulajdonos és felelős szerkesztő.

Kossuth Ferencz

főmunkatárs.

Ez a magyar művelt gazda-közönség lapja!

Az Egyetértés nem dolgozik a hatásvadászat oleső eszközeivel, hogy magának egyszere tömegesen csakhamar újra elmaradó új előfizetőket szerezzen, hanem mindenkor kellő színvonalon álló közleményei, gyors, pontos és minden tekintetben megbízható tudósításai által iparkodik régi jó hírnevét, mint hazánk legelső rangú napilapja, állandóan fenntartani, hogy ez uton ne csak régi előfizetőit kapcsolja állandóan magához, hanem közönségét új hódítások által évről-évre maradandóan meg is szaporítsa.

Hogy ezt a célt elérjük, erre nézve legnagyobb támaszunk a lap nagy terjedelme. Az Egyetértés egyetlen egy oldalon majdnem annyi betűt képes közölni, mint a kisebb lapok három egész oldalán s így az Egyetértés egy rondes 8 oldalos lapja annyi közleményt tartalmaz, mint ha a kisebb lapok 24 oldalon jelennek meg, a mi azonban csak ünnepnapokon történik. Hyonkor az Egyetértés 12—20, illetőleg a kisebb alakban számítva 3—4 oldalnyi terjedelmű.

Csakis a lap ily nagy méretei teszik lehetővé, hogy az Egyetértés mindenről oly bő és részletes tudósításokat közölhet, a melyeket egy más lap sem nyújthat közönségének. Így általánosan ismeretes, hogy az Egyetértés országgyűlési tudósításai a nemben a legkötelezőbbek, nemcsak a tudósítások kimerítő volt folytán, hanem annál a tárgyvilágosságnál és részrehajlatlanságnál fogva is, mely e tudósításokat minden pártszínezetű olvasó előtt is előzetesen teszi. Egy másik nagy erőssége a lapnak rendkívül bő **tárca- és regényrova**t. Az Egyetértés állandóan a legkötönyebb regényeket közli, részint eredeti, részint a modern világirodalom remekeiből válogatva elsőrangú műfordítók

fordításában. Az egy év alatt közölt regények 400—500 nyomtatott ivre, vagyis 40—50 rondes regénykötetre rúgnak. Ily 40—50 kötet regény bolti ára legalább ugyanannyi forint.

Ha most még tekintetbe vesszük az Egyetértésnek mindenkor közéletünk kitérősségei és elsőrangú publicisztikái által írott **vezérocikkeit** és egyéb **politikai közleményeit**, **bő hírvonalait**, **eredeti táviratokat** az ország és a világ minden részében levő saját levelezőtől, továbbá a vasárnaponként megjelenő s egy-egy szaklapot pótló „Irodalom”, „Tanügy” és „Mezőgazdaság” című országos hírú rovatokat s végül az Egyetértés legjobbban informált **közgazdasági, ipari és mezőgazdasági** rovatait s megbízható tőzsdei tudósításait, bátran kimondhatjuk, hogy az Egyetértés a hazai sajtónak egyetlen organuma, mely az intelligens közönség minden osztályának igényeit a legteljesebb mértékben kielégíteni képes.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre — — — — 29 frt. Negyed évre — — 5 frt — kr.
Fél évre — — — — 10 „ 1 hóra — — — — 1 „ 80 „

Előfizetők legelőszörűben postautalványon az Egyetértés kiadóhivatalához Budapestben intézendők

Tisztelettel

az „EGYETÉRTÉS” kiadóhivatala
Budapest, Papnövelde-utca 8. sz.

(4—)